

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana paredzētajai darbībai –

vēja elektrostaciju parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība

Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos

PROTOKOLS

2024. gada 27. novembrī, 18.00

Sanāksme notiek klātienē un attālināti tiešsaistes videokonferencē.

Klātienē: Sedas pilsētas kultūras namā, Parka iela 21, Sedā, Valmieras novadā.

Zoom saite:

<https://eu01web.zoom.us/j/69647233167?pwd=avbbb4evySA4ACPsBFI5ngKcYMIV53.1>

Sanāksmi vada: Valdis Melderis (klātienē) un Pēteris Blumats, SIA Enviroprojekts pārstāvis (Zoom platformā).

Sanāksmes dalībnieki: paredzētās darbības ierosinātāja SIA “Latvijas vēja parki” pārstāvji, vides konsultāciju uzņēmuma ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātāju SIA “Enviroprojekts” pārstāvji, attālināti Valkas un Valmieras novadu pašvaldību pārstāvji un interesenti, kopā: 16 dalībnieki klātienē un 86 dalībnieki Zoom platformā (sanāksmes dalībnieku saraksts un Zoom tērzāvētas izdruka pieejama pēc pieprasījuma).

V. Melderis uzsāk sanāksmi un iepazīstina klātesošos ar sanāksmes mērķi un sanāksmes norises formātu. Iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar paredzētās darbības ierosinātāja SIA “Latvijas vēja parki” un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātāju SIA “Enviroprojekts” pārstāvjiem, kas piedalās sanāksmē.

Valdis Felsbergs, SIA "Enviroprojekts", sniedz prezentāciju par sagatavoto Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Sanāksmes dalībnieks jautā: Vai ir pieejams saraksts – kurām institūcijām sagatavotais IVN ziņojums izsūtīts viedokļa saņemšanai?

V. Felsbergs un Dainis Kanders, SIA “Latvijas vēja parki”, atbild – institūcijas, ar kurām jāsaskaņo IVN ziņojums, ir norādītas IVN programmā, valsts institūcijas sniedz viedokli par sagatavoto IVN ziņojumu Vides pārraudzības valsts birojam.

Sanāksmes dalībnieks jautā: Cik cilvēku piedalās klātienē?

P. Blumats atbild – klātienē apmēram 30 dalībnieki un šobrīd apmēram 30 dalībnieki attālināti. Video ar dalībniekiem zālē netiek rādīts, lai ievērotu personas datu aizsardzību. Pielikums ar dalībnieku sarakstu būs pieejams Vides pārraudzības valsts birojam.

Sanāksmes dalībnieks jautā – Jūs sakāt, ka tehnoloģijas ir tik tālu attīstītas, ka šīs vēja turbīnas ir izstrādātas tā, ka novērš sadursmi ar putniem un sikspārņiem. Vai tas ir pārbaudīts praksē un vai var prezentēt šos rezultātus?

V. Felsbergs atbild – IVN izstrādē iesaistītie putnu eksperti, kuri novērtē VES ietekmi uz putniem, ir ziņojuši par šīm tehnoloģijām un šo tehnoloģiju darbību un, ņemot vērā šo informāciju, ir veikuši savu vērtējumu un ieteikuši rekomendācijas ietekmes uz putniem mazināšanai.

D. Kandars papildina – līdzīgi arī sikspārņu eksperts ir veicis savu novērtējumu un sniedzis rekomendācijas. Kā arī nosauc putnu un sikspārņu aizsardzības kameru sistēmu konkrētus ražotājus, kuri ražo šāda iekārtas priekš VES. Kameras kopā ar mākslīgā intelekta risinājumiem atpazīst putnus, un putnam pietuvojoties turbīnai noteiktā attālumā, sistēma aptur rotoru.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kādiem nolūkiem tiks ražota elektroenerģija?

Kristīne Eglīte, SIA “Latvijas vēja parki” atbild – elektroenerģija tiks ražota nodošanai Nord Pool biržā.

Sanāksmes dalībnieki jautā – cik dziļi zem zemes būs VES pamati?

K. Eglīte un **V. Felsbergs** atbild – pamatu dziļumu un risinājumu noteiks detalizēta ģeotehniskā izpēte, kura tiks veikta projektēšanas stadijā, pēc IVN. Pamatu izbūves dziļums var atšķirties katrai turbīnai, to nosaka grunts mehāniskās īpašības. Var tikt veidoti arī pāļi, ja tas būs nepieciešams.

Sanāksmes dalībnieks jautā – IVN ziņojumā ir plaši aprakstīta informācija par iespējamo ietekmi uz dabu, lūdzu izskaidrot kāda būs ietekme uz iedzīvotājiem, kā tiks ietekmēta Sedas ainava, vai Sedā būs dzirdami VES?

P. Blumats skaidro ka IVN ziņojuma ietvaros sagatavots ietekmes uz ainavu novērtējums, kur pieejama informācija par VES redzamību no dažādām vietām, atzinumā pieejamas arī vizualizācijas. Tiek prezentēta redzamība no Sedas pilsētas Skolas laukumā.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kādā attālumā no Sedas ir tuvākā VES? Un vai ir novērtēta VES trokšņa ietekme uz iedzīvotāju veselību?

V. Felsbergs atbild – trokšņa aprēķinu rezultāti parāda, ka nekādas iespējamās problēmas ar trokšņa robežlielumu pārsniegumiem nav sagaidāmas, arī ietekme uz iedzīvotāju veselību nav sagaidāma.

Haralds Punculis, SIA “Jāņa sēta” IVN ainavu novērtējuma autors, ĢIS eksperts, - tuvākā VES no Sedas būs apmēram 1,3 km. Attiecībā uz VES, kuras ir tuvāk Sedai, tikai izteikta rekomendācija samazināt VES augstumu vai atteikties no šo VES būvniecības. VES redzamība Sedā ir zema, jo blīvā apbūve traucē VES saskatīt.

Sanāksmes dalībniece jautā – cik liels mājsaimniecību skaits varēs saņemt kompensāciju par uzbūvētajām VES? Un cik liels varētu būt šis maksājums?

K. Eglīte un **P. Blumats** atbild – precīzs mājsaimniecību skaits nav aprēķināts, jo vēl nav precīzi zināms, kuras VES tiks izbūvētas. Aptuvenus aprēķins ir sniegts IVN Ziņojumā un tika prezentēts sākotnējā prezentācijā. Aprēķinātās kompensāciju summas šobrīd nebūtu detāli diskutējama tēma. Detalizētam aprēķinam tiks izmantota arī pašvaldībā pieejamā informācija par mājsaimniecībām VES parka apkārtnē.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kādas summas varēs saņemt tieši ietekmētās mājsaimniecības, summas ir neskaidras?

K. Eglīte atbild – precīzs skaidrojums jāskatās SIA "Latvijas vēja parki" mājas lapā www.vejaparki.lv, kur sniegts skaidrojums par grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likuma 221. pantā “Vēja elektrostaciju

maksājumi vietējās kopienas attīstībai” <https://vejaparki.lv/lv/jaunumi/labumu-veja-parku-tuvuma-gus-iedzivotaji-un-pasvaldibas>.

Sanāksmes dalībnieks jautā – cik ilgi kalpos VES un kā notiks to utilizācija?

Atbilde – VES ekspluatācijas laiks parasti ir 25–30 gadi. Pēc ekspluatācijas perioda beigām VES demontē vai arī pārbūvē. Demontāžā VES ar visiem pamatiem pilnībā nojauc, bet pārbūvē, vecās stacijas lielākoties aizstāj ar jaunām, jaunās VES būvējot uz tiem pašiem vai jauniem pamatiem. Demontāžā iegūtās metāla konstrukcijas un iekārtas var pārstrādāt un atkārtoti izmantot, piemēram, izmantot kā NAIK (no atkritumiem iegūts kurināmais), vai betonu pārstrādāt kā būvgružus.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kāpēc VES netiek būvētas tuvāk Baltijas jūras krastam, kur vējš ir lielāks?

K. Eglīte atbild – SIA “Latvijas vēja parki” izvērtē arī VES parku būvniecību tuvāk Baltijas jūrai, tiek izvērtēti divi projekti Kurzemē.

Sanāksmes dalībnieks – kāda ir pašāvērtība tam, ka IVN ziņojumā noteiktās rekomendācijas par ietekmi mazinošiem pasākumiem tika ievērotas uzbūvētajā VES parkā?

K. Eglīte un **D. Kandars** atbild – līdzīgos līdzšinējos projektos AS "Latvenergo" un SIA “Latvijas vēja parki” IVN procedūras laikā noteiktos nosacījumus ņēmuši un ņem vērā, par to sabiedrība un valsts pārvaldes institūcijas var pārliecināties, piemēram, Kaigu purva projektā.

Sanāksmes dalībnieks – kāda ir kameru statistiskā efektivitāte?

D. Kandars atbild – ražotāju sniegtā informācija liecina, ka kameru efektivitāte ir virs 90 %, bet par šo jautājumu, lai korekti atbildētu, jāveic papildus informācijas apkopojums.

Sanāksmes dalībnieks – kāda ir ietekme uz gaisa kvalitāti, kontekstā ar atmežošanu, vai gaisa kvalitātes vērtējumā ir ņemts vērā tas, ka notiek meža zemju izmantošanas veida maiņa?

V. Felsbergs atbild – vērtēta ir būvniecības ietekme uz gaisa kvalitāti, atmežošanas ietekme uz gaisa kvalitāti nav vērtēta. Atmežošana vērtēta klimata izmaiņu kontekstā, tās ietekme ir negatīva.

Sanāksmes dalībnieks jautā – cik tālu var redzēt VES? Vai no Valmieras varēs redzēt VES?

H. Punculis – redzamību ietekmē ļoti daudz faktori, sagatavotais redzamības modelis detalizēti sniedz informāciju skaitu cik daudz VES (potenciāli) par attālumu līdz 10 km, bet dabā var saskatīt līdz 20 km attālumā.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai turbīnu īpašnieks pēc 5-10 gadiem būs SIA “Latvijas vēja parki”?

K. Eglīte atbild – jā, SIA “Latvijas vēja parki” pastāvēs.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kāpēc nav CO₂ aprēķins VES demontāžai un kāpēc nav kā fosilā enerģija, kuru aizstās vēja enerģija, aprēķinos izmantota tikai dabasgāze?

P. Blumats atbild – CO₂ aprēķins demontāžai nav rēķināts, jo pieņemts, ka VES pamati var kalpot 50 gadus.

V. Felsbergs – aprēķinos ir ņemti vērā visi fosilās enerģijas ražošanas avoti, ņemti vērā Nordpool biržas dati.

Atbilde – Projekta rekultivācija pēc projekta dzīves cikla (25–30 gadi) beigām paredz vairākus iespējamus risinājumus: 1) tiek veikta pilnīga teritorijas rekultivācija, demontējot visus VES elementus, ieskaitot dzelzsbetona konstrukcijas. Šādi demontāžas darbi iepriekš Latvijā ir veikti demontējot bijušās raķešu novietnes, piemēram “Zvaigznīte”, kas tehnoloģiski ir sarežģītākas būves. Darbu veicēji ir

publicējuši arī video un foto materiālus no projektiem[1]. 2) Iekārtu pamatu atkārtota izmantošana ar jaunākām un efektīvākām iekārtām (t. s. *Repowering*). Šādai iekārtu atjaunošanai ir liela iespējamība jau ātrāk kā projekta dzīves ciklā beigās[2]. [1] <https://www.demontaza.lv/>
[2] <https://www.wind-energie.de/english/statistics/statistics-germany/>

Sanāksmes dalībnieks norāda sekojošo: IVN ziņojumā būtu jāvērtē CO₂ aprēķinos demontāža un VES lāpstiņu maiņa; 4. Pielikums būtu jāpapildina – jānorāda, vai priekšlikums ir ņemts vērā; IVN ziņojumā jāiekļauj informācija par to, ka portālā “mana balss.lv” tika savākti vairāk nekā 1000 iedzīvotāju paraksti “pret” VES parka būvniecību.

P. Blumats atbild – priekšlikumi tiks ņemti vērā.

Sanāksmes dalībnieks jautā par VES lāpstiņu utilizācijas iespējām.

D. Kanders atbild – lāpstiņas tiek sasmalcinātas, pirolīzes, jeb ķīmiskās apstrādes rezultātā tiek atdalīti tie materiāli, kurus var atkārtoti izmantot no tiem, kuri nav otrreizēji izmantojami un tie tiek sadedzināti. Lielākie VES ražotāji (piem. *Siemens* un *Vestas*) šobrīd strādā pie komercrisinājumiem VES konstrukciju pārstrādei.

Sanāksmes dalībnieks jautā – ja lielākā daļa iedzīvotāju ir pret, kad SIA “Latvijas vēja parki” pieņems lēmumu VES parku nebūvēt?

K. Eglīte atbild – tas, ka ir iedzīvotāji, kuri izteikuši viedokli pret, nenozīmē to, ka visi iedzīvotāji iebilst VES parka būvniecībai.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kāds ieguvums pašvaldībai, ja tiek būvēts VES parks?

K. Eglīte atbild – iepriekš tika sniegta informācija par detalizētu aprēķinu kopienas maksājumam par VES parku, šobrīd ir tikai aptuvenas aplēses par potenciālajām kompensācijām iedzīvotājiem un pašvaldībām.

Sanāksmes dalībnieks jautā par apledošanas riskiem – kā praktiski tiks realizēti satiksmes apturēšanas pasākumi, ja būs tāda nepieciešamība? Vai uz lāpstiņām veidojas ledus?

V. Felsbergs atbild – apledošanas risks, kuru rezultātā būtu jāaptur satiksme, ir ar ļoti zemu varbūtību – varbūt reizi 15 gados, tā nebūs ikdienišķa situācija. Ja būs tāda situācija, tiks iesaistīti atbilstošie dienesti saskaņā ar VES parka civilās aizsardzības plānu. VES var tikt primāri apturētas.

D. Kanders papildina – VES lāpstiņas tiek apstrādātas ar pretapledošanas pārklājumu, kā arī iespējams tās apsildīt.

Sanāksmes dalībnieks – IVN ziņojumā nav informācijas par ietekmi uz kultūrvēsturisko objektu *Bijušās Saules kokzāģētavas skursteni*. Tiek lūgts IVN ziņojumā norādīt, kam pieder zeme, uz kuras ir šis kultūrvēsturiskais objekts.

H. Punculis atbild – *Bijušās Saules kokzāģētavas* skurstenis dabā (2023.gada 1.decembrī) netika konstatēts, pēc vietējo iedzīvotāju informācijas tas tika nojaukts 2023. gada pavasarī.

L.Blanka apliecinā, ka IVN ziņojumā tiks norādīts, kam pieder zeme, uz kuras ir šis kultūrvēsturiskais objekts.

Sanāksmes dalībnieks jautā – ko putnu atzinumā (91.lpp) nozīmē apzīmējums suga “netika vērtēta”?

L.Blanka atbild – ja ietekme uz kādu putnu sugu netika vērtēta, tad tas ir tāpēc, ka VES ietekme uz šo sugu nav sagaidāma.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vizualizācijā ir 250 m, vai arī uz trokšņu, mirgošanas ietekmes mērījumi tika veikta uz 250 m vai uz maksimālo 300 m augstumu un kāda būtu starpība ietekmes ziņā starp zemākās un augstākās turbīnas ietekmēm?

V. Felsbergs un **H. Punculis** atbild – mirgošanas ietekmei un ietekmes uz ainavu novērtējumam tika vērtētas tehniskās un novietojuma alternatīvas – tajā skaitā augstuma. Trokšņa ietekme tika vērtēta tikai zemākā novietojuma alternatīva.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai vērtējot trokšņa ietekmi vērtēta arī viļņu koherence (vienāda fāze un frekvence)?

V. Felsbergs atbild – trokšņa modelēšanā ir ievadīti visi trokšņa avoti, ietekmes vērtējums sniedz summāro informāciju, frekvences ir ņemtas vērā. Par papildus precizējumu (par fāzi) dalībnieks tiek lūgts precizēt jautājumu un iesniegt to rakstiski, lai to būtu iespējams rūpīgi izvērtēt.

Sanāksmes dalībnieks – kāpēc ir izvēlēts tieši šis VES parka novietojums pie Sedas?

K. Eglīte atbild – šis VES parks ir viens no astoņiem VES parku projektiem, kurus izvērtē, svarīgākie nosacījumi, kurus izvērtēja izvēloties VES parka novietojumu, bija – novietojums attiecībā pret Natura 2000 teritorijām, apdzīvotām vietām un augstsprieguma līnijām.

Sanāksmes dalībnieks jautā - vai varat apstiprināt, ka vēja turbīnu sastāvā ir tādas vielas kā bisfenols A (BPA) un sēra hexafluorīds (Sf6)? Vai ir zināma šo vielu ietekme uz vidi?

Atbilde – pašreizējā projekta stadijā nav vēl zināms potenciālais projektā izmantojamais vēja turbīnas modelis. Ir zināms, ka vēja turbīnu lāpstiņas satur ļoti mazus BPA daudzumus, bet jāņem vērā, ka vēja turbīnas lāpstiņu pārklājums nav toksisks un nerada BPA vai mikroplastmasas emisijas. Piemēram, šeit ir pieejama informācija par veselības jautājumiem un VES, viena no VES ražotāju mājas lapās: <https://www.vestasdeveloperdatabase.com/questions/health-concerns>

Sanāksmes dalībnieks jautā – kas ir zināms par turbīnu radīto infraskaņu un zemfrekvences svārstībām un vai ir pētījumi par to iedarbību uz cilvēkiem. Kas ir plaši aprakstītais "vēja turbīnu sindroms"?

V. Felsbergs atbild – IVN ziņojumā ir sniegta vērtējums par turbīnu radīto infraskaņu un zemfrekvences zemes svārstībām, sniegts novērtējums (7.2. nodaļa). Ietekme nav sagaidāma. Par “vēja turbīnu sindroma” pētījumu informācija nav iekļauta, bet, ja tiks iesniegta papildu precizējoša informācija, norādot konkrētu pētījumu, kurš nav analizēts, tad izskatīsim.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai Valmieras novada teritorijas plānojums pieļauj VES parka būvniecību meža zemēs?

V. Felsbergs atbild – līdz šim bija noteikts, ka VES parku izvietojumam funkcionālajā zonā *Mežu teritorija* teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā bija jānosaka indeksēta apakšzona. Mežu teritorijās šobrīd nav nepieciešams teritorijas plānojumā noteikt īpašu indeksētu teritoriju vēja parku attīstībai, to paredz 2024.g. 12.novembra valdības pieņemtie grozījumi Vispārīgajos teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumos (stājās spēkā 15.novembrī). Līdz ar to šobrīd spēkā esošais teritorijas plānojums, attiecībā uz šo konkrēto paredzēto darbību, neattiecas.

Sanāksmes dalībnieks jautā – Vai par paredzēto darbību būs jāsaņem saskaņojums no pašvaldībām?

V. Felsbergs atbild – nē, par paredzēto darbību pēc VPVB atzinuma saņemšanas saskaņojums būs jāsaņem no Ministru kabineta.

Sanāksmes dalībniece jautā – kādi veselības zinātnu eksperti piesaistīti, pētot ietekmi uz cilvēku? Kurš datus analizēja? Kādu jomu eksperti? Ņemot vērā faktu, ka “vēja turbīnu sindroms” ir medicīniskais termins.

P. Blumats, V. Felsbergs un L. Blanka atbild – ietekme uz veselību vērtēta atbilstoši Veselības inspekcijas norādītajiem jautājumiem, kuri ir iekļauti arī IVN programmā. Aprēķini attiecībā par trokšņa ietekmi veikti ar Ministru kabineta noteikumos noteiktām modelēšanas metodēm. Novērtēta arī atbilstība Veselības inspekcijas nosacījumam – trokšņa novērtējuma atbilstība Pasaules veselības organizācijas noteiktajiem robežlielumiem. Izstrādātais IVN ziņojums iesniegts viedokļa saņemšanai Veselības inspekcijā, kura atbilstoši savai kompetencei novērtēs vai ietekme uz cilvēku veselību novērtēta pietiekami un saskaņā ar IVN programmu un normatīvo aktu prasībām. Papildus norādām, ka VES netiek plānotas tuvāk par 800 m dzīvojamām mājām.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai ir kādi piemēri no tuvākajām valstīm, kur būtu izbūvēts VES parks meža zemēs ar līdzīgu VES skaitu?

K. Eglīte atbild – VES parks Somijā meža zemēs, kur ir 37 VES.

Sanāksmes dalībnieks jautā – ir paredzēta (IVN 111.lpp.) arī bateriju sistēmu (BESS) izveide. Tieši kur (cik tālu no mājām) paredzēta izbūve, ņemot vērā, ka tas ir visai bīstams objekts ?

P. Blumats – sanāksmes dalībniekiem tiek parādīta karte ar potenciālajām BESS izvietojuma vietām, tuvākā dzīvojamā māja ir ne tuvāk kā 1 km attālumā.

Sanāksmes dalībnieks – kā Latvijas sabiedrības un iedzīvotāju pārstāve izsaku kategorisku pret vēja parka “Valka-Valmiera” izbūvi, turklāt atsaucos uz Satversmes 115. pantu- Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu."

Paustais viedoklis ir ierakstīts protokolā.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai ietekmes uz klimata pārmaiņām un ekonomiskajos aprēķinos ir ņemts vērā tas, ka enerģijas iegūšanā ar katru gadu ar vien lielāku daļu veidos no atjaunojamiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvars?

V. Felsbergs atbild – šis jautājums tiks precizēts sazinoties ar šo sadaļu autoriem, iespējams, ka tas nav šobrīd ņemts vērā.

Sanāksmes dalībnieks pauž viedokli, ka izstrādātais IVN ziņojums nesniedz objektīvu informāciju, tiek iekļauta tikai paredzēto darbību atbalstoša informācija. Vai komentāri par IVN ziņojumu, kurus iesniegs iedzīvotāji, tiks ņemti vērā un IVN ziņojums tiks atbilstoši papildināts?

P.Blumats atbild – šobrīd šo IVN ziņojumu vērtē ne tikai iedzīvotāji, bet arī valsts institūcijas. Visi saņemtie jautājumi tiks izskatīti un tiks sniegtas atbildes un, ja būs nepieciešams, veikti labojumi.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kāpēc nekustamā īpašuma cenu izmaiņu novērtējumam tika izmantots pētījums un dati par vērtējumu ASV, nevis Latvijā (piem. Tārgalē, Grobiņā)?

P.Blumats un **V. Felsbergs** atbild – ASV dati ir objektīvāki, Latvijā īpašumu vērtība tiek vērtēta, ņemot vērā darījumu skaitu, references dati šobrīd nav objektīvi. Papildus sniedzam arī VPVB viedokli, kas pausts līdzīgu jautājumu gadījumā, IVN procedūras ietvaros nekustamo īpašumu vērtības izmaiņas nav jāvērtē, nav jāpiesaista arī nekustamo īpašumu vērtētāji. Jāatspoguļo vispārējās tendences, kas arī ir veikts šī IVN izstrādes ietvaros.

Sanāksmes dalībnieks jautā – Spānijā ir rūpnīca, kas var pārstrādāt turbīnu spārnus!
Lūdzu minēt firmas nosaukumu un tās jaudu!

D. Kanders – *Iberdrola*, un vēl papildus - <https://www.lmwindpower.com/en/sustainability/blade-recycling>.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kā notiks VES ugunsgrēku dzēšana?

D. Kanders atbild – šim parkam tiks izstrādāts civilās aizsardzības plāns, kurā būs arī aprakstītas konkrētas rīcības un situācijas un CAP tiks saskaņots ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu. Nepieciešamības gadījumā objekti tiks dzēsti izmantojot lidaparātus (helikopterus).

Sanāksmes dalībnieks – vai ir normatīvās prasības par BESS novietojumu attiecībā pret dzīvojamām mājām. Šis objekts ir augstas bīstamības objekts.

P. Blumats atbild – BESS atradīsies apmēram 1ha lielā laukumā un tas būs pietiekamā attālumā no dzīvojamām mājām. IVN ziņojumā novērtētas arī BESS novietojuma alternatīvas. Tā kā VES parkam tiks izstrādāts civilās aizsardzības plāns, kurā būs arī aprakstītas konkrētas rīcības un situācijas avāriju gadījumā, tad iespējamie negadījumi tiks vēl papildus analizēti un definēti rīcības pasākumi avārijas situācijām.

Sanāksmes dalībnieks norāda un jautā – IVN ziņojumā ir nepietiekamas atsauces uz izmantotajiem literatūras avotiem, nav pietiekami daudz citēti literatūras avoti ar atšķirīgiem viedokļiem. Piemēram, nepietiekami ir analizētas Vācijas publikācijas par VES parku ietekmi uz putniem, piemēram uz melno stārķi. Kā Vācijas zinātniskajā publikācijā sniegtā informācija, par VES negatīvo ietekmi uz melnā stārķa ligzdošanu, ir izvērtēta un vai tā ir ņemta vērā?

D. Kanders atbild – ietekmi uz melniem stārķiem ir vērtējuši divi putnu eksperti – gan sertificētais ornitofaunas eksperts, kurš sniedza atzinumu par visām putnu sugām, gan arī ornitologs Māris Strazds, kura specialitāte ir tieši melno stārķu pētījumi gan Latvijā, gan citās valstīs. IVN ziņojuma izstrādātājiem nav šaubu, ka atzinumi sniedz objektīvu vērtējumu.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai būtu iespējams IVN ziņojumu papildināt ar ekspertu sniegto informāciju par citu valstu zinātnisko publikāciju analīzi, lai varētu pārliicināties, ka ir izvērtēta visa pieejamā zinātniskā informācija un publikācijas.

L. Blanka atbild – ieteikums tiks ņemts vērā un tiks pārskatīta informācija, kas sniegta ekspertu atzinumos un ja nepieciešams, IVN ziņojums tiks papildināts.

Sanāksmes dalībnieks pauž viedokli – IVN ziņojums ir sagatavots ļoti sliktā kvalitātē. Nav informācijas par zemes dzīļu izpētēm, un citi līdzīgi trūkumi, uz kuriem tiek sniegtas atbildes, ka informācija tiks vēl papildināta.

K. Eglīte un P. Blumats atbild – šajā projekta stadijā virkne izvērtējumu vēl nav bijuši, jo IVN izstrāde tiek veikta projekta sākuma stadijā. Iedzīvotāju un institūciju paustie ieteikumi tiks izvērtēti un ņemti vērā uzlabojot IVN ziņojumu.

Sanāksmes dalībnieks norāda – IVN ziņojumā pieļautā iespēja VES būvēt 275 m augstumā, ņemot vērā VES parka ietekmi uz Gaujas ielejas ainavu un AAA Ziemeļgauja ainavu nav pieņemama.

Viedoklis fiksēts protokolā.

Sanāksmes dalībnieki (vairāki dalībnieki *Zoom* tērzētavā) pauž savu nostāju pret VES parku šajā teritorijā.

- Esmu PRET vēja parku šajā apvidū, pret mežu sadrumstalošanu, iznīcināšanu, pret šīm augstajām un bīstamajām būvēm. Negribu dzīvot pat 10 km tuvumā šīm turbīnām. Tāpat neatbalstu Salacgrīvas – Limbažu parku, kur līdzīga situācija.
- Iebilstu pret šo projektu – precedentu attīstīt Latvijā nepieredzēta apmēra vēja parku “Valka-Valmiera” Latvijas valsts iedzīvotājiem un sabiedrībai piederošās meža zemēs. Esmu pret tā radīto ietekmi uz četrām NATURA 2000 teritorijām. Latvijas Republikai ir saistības bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, turklāt atjaunīgās enerģijas statistikā pēc *Eurostat* datiem esam starp līdervalstīm.

- Es esmu kategoriski pret vēja parku izveidi visā Latvijas teritorijā! Labāk ir meklēt citu alternatīvu risinājumu elektroenerģijas iegūšanai.
- Misija ir letiņiem kompensēt dabasgāzes un ogļu izmantošanu Rietumeiropā un sakārtot kopējo bilanci un Eiropas Savienības apņemšanos Parīzes vienošanās ietvaros. Apmēram tā.... tikai business.... un tikai kas par to maksās.
- Varat vairs necensties, pārliecināt par vēja parka izveides "lietderīgumu un drošību" neizdosies!
- Kāpēc nepārtraukti top dažādu VES projekti, kaut gan sabiedrība ir 100% pret? Kāda ir patiesā šo VES nozīme?
- Iebilstu pret projektu vēja parku ierīkošanai mežu zemēs.
- ES ARĪ ESMU PRET ŠO VES PARKU IZBŪVI VISĀ LV TERITORIJĀ. UN ĪPAŠUMU TĀDU TUVUMĀ NEKAD NEPIRKTU.

Viedoklis fiksēts protokolā.

Sanāksmes dalībnieks jautā – kāds būs kopējais VES parka projekta dzīves cikls? Šobrīd projekts plānots uz 25-30 gadiem, citās vietās IVN ir informācija par to, ka pēc 25 gadiem VES varētu tikt nomainīti. Ir arī informācija par dzīves ciklu 50 gadi. Vai projekta termiņš visos aprēķinos ir vienots?

P. Blumats atbild – projekta dzīves cikls veiktajos aprēķinos ir atšķirīgs, jo ir atšķirīgas metodikas aprēķiniem, šī informācija ir norādīta IVN ziņojumā, bet rezultāti ir savā starpā salīdzināmi.

Sanāksmes dalībnieks pauž viedokli – IVN ziņojuma 8.1.tabulā apkopotā informācija liecina ka VES tiek būvētas neskatoties uz to, ka ir secinātas ka pastāv ietekmes. 7.6. tabulā uzskaitīts, kādi biotopi tiks iznīcināti. Un jautājums – kāpēc nav karšu dati GIS datu formātā. Kur var redzēt VES koordinātes?

V. Felsbergs atbild – 8.1.tabulā sniegtā informācija ir summārā, tabulā ar sarkanu krāsu iekrāsotas VES un ietekmes uz vidi jomas kurās konstatētas būtiskas negatīvas ietekmes, ar dzeltenu – VES un ietekmes uz vidi jomas kurās konstatētas nevēlamas ietekmes, un ar zaļu – ietekmes uz vidi jomas kurās nav konstatētas nevēlamas vai būtiskas ietekmes. Attiecībā uz visām VES ir konstatētas nevēlamas ietekmes, kas novēršamas vai samazināmas, ievērojot nosacījumus vai ierobežojumus VES projekta ieceres dokumentācijā, būvniecības stadijā vai ekspluatācijas laikā (nosacījumus un ierobežojumus ieteicamajām VES skatīt 12. pielikumu). Saimnieciskā attīstība ir saistīta ar ietekmēm, un ietekmes, kuras ir pieļaujams, var būt un paredzēto darbību var īstenot. Kartes pieejamas 16. pielikumā. VES koordinātes un GIS dati, piemēram, sniegti fizikālo ietekmju (troksnis un mirgošana) pielikumā.

Sanāksmes dalībnieks jautā – ja VES parks tiks uzbūvēts un tiks konstatēta būtiska negatīva ietekme uz dabu un vidi, kurš uzņemsies atbildību (kurš kompensēs zaudējumus?) par šādiem riskiem?

K. Eglīte un D. Kandars atbild – IVN tiek veikts projekta sākuma stadijā, projekta nākošajā, būvniecības projekta izstrādes etapā, tiks veikts vēl pirmsbūvniecības monitorings putniem un sikspārņiem un veikti vēl citi padziļināti izvērtējumi un tikai pēc tam tiks pieņemts lēmums par VES parka būvniecību un būvdarbu uzsākšanu. Tiks izvērtēti visi potenciālie riski, lai projektam nebūtu būtiska negatīva ietekme uz dabu un vidi, pirms būvdarbu uzsākšanas. Ja būs kādas neparedzētas ietekmes, tad problēmas tiks risinātas sadarbībā ar atbildīgajām valsts pārvaldes institūcijām, tajā skaitā Dabas aizsardzības pārvaldi. Līdzšinējie putnu, sikspārņu, biotopu un sugu pētījumi dabā un datu apkopošana notiek apmēram trīs gadus ar mērķi novērtēt potenciālos riskus pirms VES parka būvniecības, lai tā ekspluatācija būtu droša.

Sanāksmes dalībnieks jautā – vai VES parks tiks saskaņots ar Aizsardzības ministriju, vai tas neietekmē militāro drošību, autoceļu A6?

K.Eglīte atbild – VES parka projekts ir saskaņots ar Aizsardzības ministriju, no Aizsardzības ministrijas nav saņemti nosacījumi vai iebildumi šī projekta īstenošanai.

Sanāksmes dalībniekiem tiek sniegta noslēdzošā informācija:

- prezentācija, sanāksmes audiofails, sanāksmes protokols būs pieejams: www.enviro.lv;
- informācija par to, kur sūtīt iesniegumus un jautājumus par sagatavoto IVN ziņojumu līdz 2024.gada 12.decembrim:
  - e-pasti: info@enviro.lv; valmieravalka@vejaparki.lv; pasts@vpvb.gov.lv;
  - vēstules: Vides pārraudzības valsts birojs Rūpniecības iela 23, Rīga LV1045;
  - tālrunis 67321173.

Sanāksme tiek slēgta pl. 21:18.

Protokolēja

L.Blanka, SIA Enviroprojekts